

Gyvenimas

ISSN 1648-0392

9 771648 039035

Laikraštis Prienų rajono ir Birštono krašto žmonėms
Nacionalinės rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacijos narys

Nr. 77 (10232) * 2019 m. spalio 9 d., trečiadienis

Kaina - 0,45 Eur

Laba diena

Šiandien – mėnulio prieš-pilnis. Saulė teka 7 val. 33 min., leidžiasi 18 val. 39 min. Dienos ilgumas 11 val. 6 min.

Vardadieniai: šiandien – Denys, Diodoras, Diomedas, Dionizas, Kilna, Kilnė, Virbutas, Virgilas, Virgilė, rytoj – Danas, Danielė, Danielius, Danis, Danius, Danys, Gilvyda, Gilvydas, penktadienį – Kvirinas, Rimbutas, Rimdaga, Rimdaugas, Zina, Zinaida.

Šiandien – Pasaulinė pašto diena. Spalio 10 – Vietos savivaldos diena. Pasaulinė psychikos sveikatos diena. Pasaulinė regejimo diena. Spalio 11 – Pasaulinė paliatyviosios pagalbos diena.

Trumpos žinios

• Praejuosi ketvirtadienį žemės ūkio ministras Andrius Palionis Birštono seniūnijos salėje susitiko su šio krašto ūkininkais.

• Birštono ir Prienų savivaldybėse vyko pirmasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos egzamino etapas.

• Dohoje vykusiame Pasaulio lengvosios atletikos čempionate iš lietuvių sėkmingiausiai startavo buvęs prienškis Marius Žiūkas (trenerė Gražina Goštautaitė). Iškovota 11 vieta – aukščiausias ėjimo sporto meistro pasiekimas pasaulio čempionatuose. Čempionatas Dohoje sportininkui buvo trečias.

• Šeštadienį Prienų „CBet“ krepšininkai LKL čempionato varžybose rezultatu 79:77 įveikė Kėdainių „Nevėžio“ komandą. Beje, tai – antroji prienškių pergalė „išplėsta“ paskutinėmis varžybų minutėmis.

• Praejuosi savaitė Pelekonyse (Jiezno s.) vyko renginiai, skirti Pasaulio lietuvių metams. Jų metu gimtinėje paminėtos ir kraštiečio, buvusio Ročesterio universiteto (JAV) profesoriaus, žymaus baltisto Antano Klimo 95-osios gimimo metinės.

GRASTA
AKMENS ANGLIS
BRIKETAI, GRANULĖS
8 687 36216
Kėstučio g. 99, Prienai
www.grasta.lt
PASKUTINĖS NUOLAIDOS!!!

Prienų pareigūnai minėjo Angelų sargų dieną 2 p.

Namu ūkis 3 p.

Kas išlaikys kaimą? 4-6 p.

Diena su kariu savanoriu 5 p.

Kariuomenėje moterims (ne) vieta? 5-8 p.

Prienų Turguje 6 p.
Ugniagesiai: kūrendami krosnis gyventojai supleškina namus

Kasmet spalio 9-ąją minima Pasaulinė pašto diena. Šią dieną 1874 metais Šveicarijos sostinėje Berne buvo įkurta Pasaulinė pašto sąjunga, o 1969 metais Japonijos sostinėje Tokijoje vykusiame Pasauliniame pašto sąjungos kongrese spalio 9-oji paskelbta Pasauline pašto diena.

„...kaip geri kaimynai ar giminės“

Nuo senų laikų paštas žmonėms buvo labai reikalingas, nes kaipgi kitaip, jei ne paštu, buvo galima pranešti ar gauti svarbią žinią. Ir nors pašto karietomis vežami laiškai, siuntos ar telegrafo perduodamos telegramos šiandien jau tapo istorija, tačiau ir dabar, naujausių elektroninių technologijų amžiuje, paštas ne mažiau svarbus. Ir ne tik todėl, kad žmonės ranka dar teberašo laiškus, išsakydami daug šiltesnius jausmus nei kompiuteriniu tekstu, kad gauna ir patys siuncią siuntinius užsienyje gyvenantiems artimiesiems, kad ir turėdamis galimybę skaityti internetu, prenumeruoja „gyvus“ laikraščius, – bet ir dėl laiškanėsi, kurių jie laukia ir kurie jiems neretai tampa artimi – kaip geri kaimynai ar giminės. Tokie, kokie esate ir Jūs, mūsų krašto – Balbieriškio, Birštono, Jiezno, Prienų ir Veiverių paštų darbuotojai. Šiandien Jūsų yra 45, tarp jų – septyniolika laiškanėsių ir aštuoni mobilūs laiškininkai, aptarnaujantys tas rajono teritorijas, kuriose neliko paštu.

Savo nuoširdžiu ir sąžiningu darbu įgiję žmonių pasitikėjimą ir pagarbą, Jūs visada buvote ir esate laukiami kiekvienoje sodyboje, kiekvienoje namuose, į kuriuos atnešate ne tik žinias, pensiją, laukiamą dovaną ar reikiamą prekę, bet ir dalelę savo širdies šilumos, stiprindami žmonių tarpusavio bendravimą, tiesdamis tarp jų tvirtus ryšio tiltus.

Buvusi Vyšniūnų pašto viršininkė Aušra Petraškienė, tapusi mobilia laiškininke, dabar pasiekia ir atokiausią Stakliškių seniūnijos kaimų gyventojus.

Sveikindami Pasaulinės pašto dienos proga dėkojame Jums už tai, kad daugelį metų esate patikimi mūsų partneriai, kurių dėka „Gyvenimas“ pasiekia skaitytojus. Tegul Jūsų kelias būna tiesus, visos permainų kliūtys įveikiamos, visos svajonės – įgyvendinamos.

„Gyvenimo“ redakcija

„Didžiuokimės, kad esame pedagogai“...

Mokytojas. Kiek daug talpina šis žodis nuo gimimo – vaikystės darželyje, nuo mokyklos, studijų – iki gyvenimo pabaigos. Galbūt svarbu suvokti, kas tau yra mokytojas laike. Ar įgytos žinios, išmintis, o gal ir vienas tavo mokytojo sakinyς padėjo tapti tuo, kuo esi. O gal jau ir pats esi mokytojas sau ir kitiems...

Apie tai, kokia svarbi mokytojo profesija, sveikindamas Prienų rajono švietimiečių bendruomenę, taip gausiai susirinkusia į Kultūros centre spalio 2 dieną vykusią šventę, skirtą Tarptautinei mokytojo dienai pamėti, kalbėjo ir rajono savivaldybės Švietimo skyriaus vedėjas Rimvydas Zailskas:

– Švēskime profesinę šventę ir didžiuokimės, kad esame pedagogai, nes mūsų profesija – pati svarbiausia... Mūsų profesija labai atsakinga... Ne visi mūsų mokiniai tampa geriausiai ir gerais. Gal nepadarėme tiek, kiek galėjome? Akimirkų, kai dziau-

giamės darbo rezultatais, tegu būna daugiau, o tu, apie kurias nesinori kalbėti, linkiu, kad išvis nebūtų.

Prienų rajono savivaldybės mero Alydo Vaicekausko sveikinimus ir padėkias rajono mokytojams per davė mero pavaduotoja Loreta Jakinevičienė. Ji priminė apie trijų žodžių – prisiminimą, ivertinimo ir tikėjimo – prasmę, ir apie tai, kaip svarbu mokinį išugdyti geru žmogumi. Savivaldybės administracijos direktorė Jūratė Zailskienė visiems švietimo darbuotojams linkėjo kantrybės,

(Nukelta į 2 p.)

„Metų mokytojos“ nominaciją pelnusios Rasos Kučinskienės sėkmė džiaugėsi ir jos tėvai, balbieriškiečiai mokytojai Muliauskai.

Knyga „Viešasis transportas Marijampolės krašte“

Rugsėjo pabaigoje Marijampolės autobusų stotyje įvyko knygos „Viešasis transportas Marijampolės krašte“ pristatymas.

Knygos autorius, žurnalistas, beje, kilęs iš Prienų rajono, Gintaras Kandrotas prie šio darbo užtruko daugiau kaip pustrečių metų. Pasak jo, šis leidinys – tai bandymas pažvelgti į viešojo transporto mūsų krašte istoriją, jo raidą ir tai paprastai, suprantamai pateikti skaitytojui. Jame pateikiame ne tik sausi faktai bei skaičiai, bet ir ištraukos iš įvairių laikmečių spaudos, kitų leidinių, taip pat buvusių transporto darbuotojų prisiminimai.

– Kalbėdamas apie šį leidinį, sąmoningai vengiu žodžio „istorija“. Nes istorija turi būti tiksliai, skaičiai ir faktai – patikrinti, neabejotini. O čia kartais buvo taip, jog knyga būtų įdomi kuo platesniams skaitytojui ratuoti. Kitai tariant, visiems žmonėms, kuriems yra tekė važinėti autobusais, – sako autorius.

Knygoje gausu archyvinų dokumentų bei fotografijų ir iš tarpukario Lietuvos laikų, ir iš sovietinio laikotarpio. Autorius džiaugiasi, kad nemaža dalis fotografijų anksčiau niekur neskelbtos.

Nors knygoje daugiausia kalbama apie transporto istoriją ir raidą

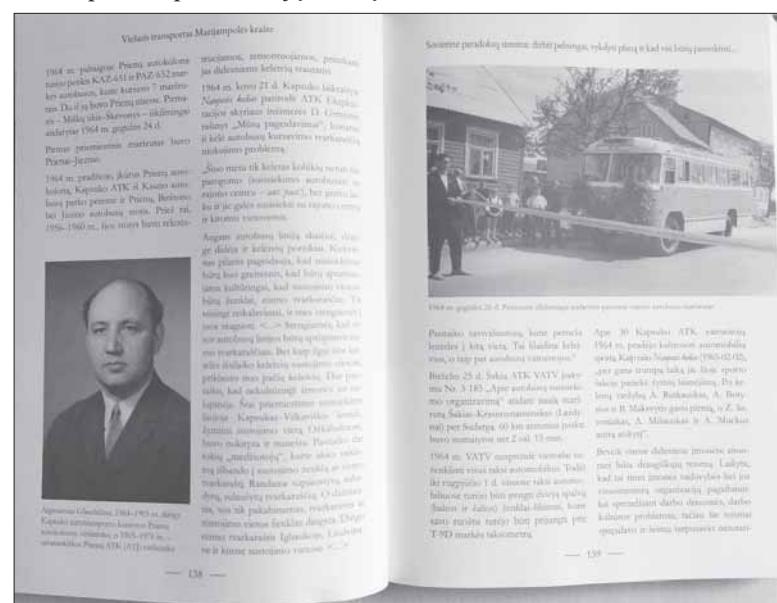

Marijampolėje, tačiau nuošaly neleika ir aplinkiniai miestai bei rajonai, taip pat ir Prienai.

Jau tarpukariu tarp Marijampolės ir Prienų prasidėjo autobusų eismas. Po Antrojo pasaulinio karos Prienų autotransporto įmonė taip pat išsiivystė iš 1964 m. įsteigtos tuo metinės Kapsuko Prienų autokolonus. 1964-ųjų gegužės mėnesį Prienuose pradėjo važinėti ir pirmasis miesto autobusas.

Knygą išleido leidykla „Terra publica“, jos leidimą parėmė UAB „Marijampolės autobusų parkas“. Visi norintys ją gali įsigyti Marijampolės autobusų stoties kasoje.

„Gyvenimo“ informacija

Padėka

Dėkoju Balbieriškio ligoninės gydytojai A. Sidaravičienei ir visam poliklinikos kolektivui. Taip pat labai dėkinga esu Prienų rajono ligoninės Reanimacijos skyriaus darbuotojoms: gydytojai A. Matusevičiutei, slaugytojai V. Bendinskienei, slaugytojos padėjėjai V. Babravičienei.

Balbieriškietė A. Kaštienė

KOMYKAI ŪKININKAMS Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegijoje

Liepu g. 1, Girionys, Kauno r. sav.
2019 m. spalio 18 d. nuo 9.00 val. (penktadienis)

Nemokamas seminaras ūkininkams greitai augančių *Populus* genties medžių plantacių želdynų įveisimo ir priežiūros klausimais Lietuvos agrarinė ir miškų mokslo centro filialo Miškų institutui igyvendinant projektą „Inovatyvių technologijų diegimas ir sklaida auginant *Populus* genties hibridų klonų želdinius žemės ūkiui netinkamose žemėse“ (trukmė 4 ak. val.).

Registracija internete <http://www.musuprojektai.lt/zeldiniu-projektas>. Daugiau informacijos tel. 8 616 08998.

INFORMUOJAME, KAD UAB „Geometra“ atlieka žemės sklypo kadastrinius matavimus:

2019-10-28 11:00-11:30 val. bus ženklinamas žemės sklypas Prienų r. sav., Veiverių sen., Petkeliškių k., Vyturių g. 11. Kviečiame atvykti gretimo žemės sklypo, kad Nr. 6918/0002:0190, savininkus arba jų igaliotus asmenis. Neatvykus darbai bus tesiomi, pastabas ar pasiūlymus teiki raštu galite per 30 dienų nuo ženklinimo datos šiuo adresu: UAB „Geometra“, Taikos pr. 88A, Kaunas, matininkė Iveta Apanavičienė, info@geometra.lt, tel. 8 656 72 255.

Prienų pareigūnai minėjo Angelų sargų dieną

Spalio 2-ąją Prienų rajono policijos komisariatas minėjo Angelų sargų dieną. Policijos profesinės šventės proga rajono pareigūnų pasveikinti atvyko Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato viršininko pavaduotojas Virginijus Jaruševičius, Kauno apygardos probacijos tarnybos atstovai, Prienų rajono savivaldybės vice-merė Loreta Jakinevičienė, administracijos direktorė Jūratė Zailskienė, administracijos direktorės pavaduotojas Algiris Marcinkevičius, mero patarėja Agnė Dargužienė ir Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro darbuotojos.

Viršininko pavaduotojas Virginijus Jaruševičius ir Prienų rajono policijos komisariato komisaras Andrius Rupeikis džiaugėsi atgimstančiu visuomenės pasitikėjimu pareigūnais ir pasikeitusiu pozūriu, jog policininkas – tai ne budelis ar skriaučias, o žmonių pagalbininkas ir sargas. Šventės metu V. Jaruševičius ir A. Rupeikis II laipsnio pasizymėjimo ženklą už nepriekaištingą tarnybą įteikė Prienų r. PK veiklos skyriaus vyriausiajai tyréjai Inai Raškevičienei, o už pavyzdingą tarnybą padėkės raštu apdovanota inspektorė Birutė Endziulytė.

Tradiciškai pareigūnus sveikino Prienų r. savivaldybės atstovai, kurie įteikė padėkas labiausiai nusipelniusiems pareigūnams. Už nepriekaištingą ir pavyzdingą tarnybinių pareigų atlirkimą, formuojančią saugią aplinką rajone ir užtikrinant Prienų krašto saugumą, padékota Veiklos skyriaus tyréjams Rositai Dastikie-

nei ir Kestutui Lodai, vyriausiejiems patruliams Laurynui Jaruševičiui, Rimvydui Okulič-Kazarinui ir Linui Randamanskui.

Prie sveikinimų prisidėjo ir Prienų r. policijos partneriai iš Prienų rajono socialinių paslaugų centro, dekoje Inai Raškevičienei ir Dariui Adomynui, bei Kauno probacijos tarnybos atstovės.

Andrius Rupeikis džiaugėsi pirmajai policijos diena Prienuose, kolektivo darbu ir jų pastangomis. Komisaras linkėjo sveikatos, santarvės ir susitelkimo ne tik patiemis pareigūnams, bet ir jų šeimoms, nes, A. Rupeikio teigimu, būti pareigūno antraja puse taip pat yra nelengvas iššūkis.

Angelų sargų dieną Prienų r. policijos komisariate minėjo ir i pensiją išejė pareigūnai. Vos tik įžengus pro duris pareigūnus sveikino dar tebedirbantys policijos komisariato darbuotojai, atgaivindami nostalgikus prisiminimus.

Veteranai susitiko su dabartiniu komisaru A. Rupeikiu, dalinosi patirtimi ir domėjosi dabartine sistema. Buve pareigūnai stebėjosi modernizuota darbo tvarka, kai viskas rašoma ir saugoma kompiuteriuose, tačiau komisaras pastebėjo, jog per ilgą laiką pasikeitė ne tik darbo metodai ar priemonės, bet ir pareigūnų bei visuomenės pozūris vienų į kitus.

Nemažai kas pasikeitė per pasutinius penkerius metus, o ką jau kalbėti apie praėjusius 10 ar daugiau metų, tačiau bene labiausiai veteranams buvo įdomu sužinoti, kaip dabar atrodo jų darbo vieta – pats policijos komisariatas. Todėl komisaras surengė trumpą ekskursiją po komisariatą, kuri leido buvusiems pareigūnams paklaudžioti po tas vietas, kuriuos praleista daug darbo valandų ir paliktos vienos iš sunkiausių nelyango darbo akimirkų.

Rimantė Jančauskaitė

„Didžiuokimės, kad esame pedagogai“ ...

(Atkelta iš 1 p.)

nešant savo geras žinias mokiniams, aplinkai, išlaikant tas vertėbes, kuriuos svarbiausios, kad mokytojo profesija būtų gerbiama. Nuo širdžiūs sveikinimo žodžių pedagogams tarė ir administracijos direktorių pavaduotojas Algiris Marcinkevičius bei Švietimo, kultūros ir turizmo tarnybos vardu sveikinės Deivydą Dargužį, linkédamas išugdyti būsimų pedagogų. Ir kas žino, galbūt tie mažiausieji šventės svečiai – Prienų lopšelio-darželio „Pasaka“ vaikučiai, skyrę muzikinę dovaną, ateityje sedės šitoje pačioje salėje kaip mokytojai. Galbūt jie patikės, kokia svarbi ir reikalinga ši profesija jiems ir Lietuvai, kad išliktume...

Profesinės šventės proga savivaldybės dovana – koncertas „Lietuvos trombonų projektas“ ir Loreta Sungailienė buvo taip pat kaip gili pamoka. Loreta Sungailienė ir žemaičių, ir „lietuviškai“ ne kartą atkreipė dėmesį į tai, kaip svarbu padėti kurti asmenybę ir koks yra svarbus palaikantis, keliantis dvasią žodis. Te šventė suteikia džiaugsmo ir džiugina kasdienu, – linkėjo Loreta, perskaičiusi savo mamos, mokytojos elėraštį...

Pasiklausius trombonų ir Loretos, šventė tėsesi toliau Padėkomis bei vardiniais rašikliais buvo apdovanoti geriausieji iš geriausiu rajono pedagogų. Švietimo skyriaus vedėjo padėkos skirtos mokytojams, pasižymiems profesionalumu, aktyvia projektyne veikla bei kūrybiškumu. Sių mokytojų iniciatyva tikslingai

igvendinamos naujos ugdymo praktikos, jų mokiniai dalyvauja konkursuose, varžybose. I sceną atsiimti padėkų buvo pakviesi: Laima Astrauskaitė, Vilija Bičinskienė, Vita Buzaitė, Jelena Knašienė, Inga Kuzminskienė, Ramūnas Makaveckas, Vydmantas Petraška, Ilona Rasiavicienė, Snieguolė Sinkevičienė, Jadvyga Simaitienė, Inesa Tamoshūnienė, Rasa Valatkaitė, Daiva Vaznienė, Vilija Vilkaitienė, Linutė Vitkauskienė, Aldona Venterienė.

Mero padėkos skirtos mokytojams, kurie atstovauja Prienų kraštui ir garsina jį užsienio šalyse, bei tiems, kurių mokiniai tampa respublikinių olimpiadų, konkursų nugalėtojais: Danutei Acuvienei, Violetai Butkuvienėi, Laimutei Cepulinskienėi, Irenai Diržilauskienėi, Reginai Eidukevičienėi, Vilmai Glaveckienėi, Jūratei Grybauskienėi, Linui Kamblevičiui, Aldutei Klimavičienėi, Astai Lasatienei, Ritai Leitanienėi, Editai Losevaitė, Laurai Vaznienėi, Redai Zuikienei. Taip pat mero padėkos bei vardiniai rašikliai įteikti ir mokyklų direktoriams, jų pavaduotojams ugdymui, kurie veiksmingai vadovauja mokykloms, atsakingai organizuoja mokymą ir mokymasi, telkia visą bendruomenę mokyklas veiklai tobultinti. „Revuonos“ bendruomenės siūlymu, mero padėkomis apdovanoti Aidutė Jurešienė, Lina Malinauskienė, Saulius Pūras.

Dvyliktoji tradicinė Prienų rajono savivaldybės nominacija „Me-

tų Mokytojas“ skirta „Žiburio“ gimnazijos biologijos mokytojai metodininkai Rasai KUČINSKIENAI. Kartu su mero padėka mokytojai įteikta originalus atminimo ženklas ir piniginis prizas.

...Kiekvieno nominanto laukė būrys kolegų, bičiulių su puokštėmis gėlių. Gausais plojimais sutikta Rasa Kučinskienė tarp padėkos žodžių priminė ir apie esmines gyvenimo pamokas:

– Žmogus laimingas, kai pasiekia vidinę pusiausvyrą, kai gali daryti tai, ką nori. Svarbu turėti drąsus atstovę, kai visi nusisuka... laikyti paukštį rankoje ir paleisti į dėl to, kad sugautum skraidant Danguje...

Beje, ir padėkoti mokytoja Rasa turėjo daug kam. Pirmiausia tai savo tėvams, kurie yra pirmieji mokytojai, išmokę mylėti ir dalintis. Ji taip pat dėkinga ir savo pirmajai mokytojai, kuriuos buvo ir skaudžios. „Metų mokytojo“ nominacijos laureatė labiausiai džiaugėsi tuo, kad turi nuostabių mokinį, kurie veda į priekį ir neleidžia sustoti. O baigė savo padėkos žodį Rasa Kučinskienė, visiems kaip pamoką be pažymio paskirdama poetu Justino Marcinkevičiaus eilėraščio „Liepsnojantis krūmas“ posmeli: „Reikia tikėti, reikia labai tikėti, Kad iškėlus rankas iš dangaus imtų kristi mana. / Už kiekvieną stebuklą reikia savimi sumoketi - / Savo gyvenimui, laime, širdim ir daina“...

Palma Pugačiauskaitė

Namu. ūkis

Spalio mėnesio priminimai

Sveikatai...

Amžinai žaliuojančios pušys, eglės ar kadagiai – dažnas mūsų sodybų medis. O ką jau bekalbėti apie Lietuvos miškus, kuriuose ir rudenį, ir pavasarį ieškome sveikatos, grožio ir ramybės. Anot mokslininkų, spylgiuočiai sveikatą padeda stiprinti visus metus. Įvairiausių preparatų galima iš jų pasiginti, tik suprantama iš tų, kurie auga švariose vietose, ne prie kelio ar kokių gamyklu.

Pušų preparatai suteiks atsparumo, padės susikaupti, tinkta kaprizingiem, nekantriems vaikams, pašalina raumenų įtampą po fizinio krūvio.

Jeigu naudosite pušų eterinį aliejų pirtyje ar vonioje, jis puikiai išvalys poras, dezinfekuos odą, pagerins mikrocirkuliaciją, stimuliuos kraują apykaitą, sušildys sąnarius.

Gydymui naudojama ir jauni pušų ūgliai, ir pumpurai, ir spylgių ar žedadulkės. Jeigu pavasarį prisirinkote ūglių, dabar jie puikiai pagelbės susirgus bronchitu ar kitomis kvėpavimo ligomis. Ūglių nuovirias tinka inhalacijoms, kai skauda gerklę. Paieškokite šio gėrio vaistinėse.

Imunitetą stiprina ir pušų spylgių gérimas:
4 stiklinės švarių, sutrintų spylgių užpilti 3 stiklinėmis vandens, išlašinti šiek tiek citrinos sulčių ir laikyti 2–3 dienas tamsoje. Nusunkti ir gerti po pusę stiklinės du kartus per dieną. Atsiminkite, kad nuskinti spylgiai veiksmingiausiai yra apie keturias valandas.

Pušų pumpurų arbata (jos tikrai rasite vaisinėse) lengvina atskosejimą, gelbsti sergant chronišku bronchitu, plaučių ligomis. Šita arbata profilaktiškai tinka vaikams – saugo nuo peršalimų ir virusinių ligų, gerina imuninę sistemą, gydo nuo karščiavimo.

Pušų pumpurų arbata: 2 šaukštus pumpuru reikia užpilti 1 litru vandens, virti 10 minučių uždengus. Atvésintą po pusvalandžio galima gerti.

Pasidomėkite ir rasite daugybę ir pušų, ir kitų spylgiuočių naują teikiančių patarimų literatūroje, pasitarkite su gydytoju. Ir būkite sveiki!

Sodui...

Pirmosios ir gana stiprios šalnos privertė sukrusti – rudens darbai sode nelaukia. O jų vis dar apstu.

Jeigu vasarą pastebėjote sode rauples ar kitų ligų užkratą, tai antrają spalio pusę dar galite visus vaismedžius nupurkštį 5 proc. karbamido tirpalu. Prieš purškimą nuskinkite visus vaisius, pašalinkite visas mumijas, sugrébkite lapus ir juos sunaikinite. Paskui gausiai nupurkštite tirpalu vaismedžio šakas, kamienus, pomedžius.

Jeigu žiemą planuojate skiepyti vaismedžius, poskiepius pasidėkite i drégnus ir vesiūs rūsius.

Jei mugėse susigundėte ir prisipirkote vaismedžių (čia pasiūla būna didesnė), atsiminkite, kad kaulavaisinių vaismedžių rudenių geriau nesodinti. Jie dažniausiai pašala ar visiškai nušala, todėl geriau prikaskite ir palikite ankstyvam pavasarui.

Prikasti labiausiai tinka užuovėja pietinėje ar rytinėje pusėje, dar reikia apmulčiuoti durpėmis, apdengti egliašakėmis. Galima laikyti ir vésiamė rūsyje. Jei prieš šalčius trūko drégmės, visus sodo augalus būtina gausiai palaistysti, kad geriau žiemotu.

Nuo šalčių vaismedžių ir vaiskrūmių šaknis apsaugos mulčas. Patartina mulčiuoti taip metais pavasarį ir rudenį sodintus arba ir prieš kokius dvejus metus sodintus medelius ir krūmus. Sodinukų šaknis reikia mulčiuoti 10–15 cm storio durpių sluoksniu, pjovenomis, perpuvusiui mėšlu, smulkinta medžio žieve.

Jei neturite kuo mulčiuoti, palaistytą plotą apipilkite sausa žeme. Augalai mulčiuojami lygiai su duobe, o seniau pasodinti – plačiau nei augalo vainikas. Ši rudenį pasodintus mulčiuokite vėliau, galima ir pradėjus šalti.

Pjovenos, medžio drožlės, žievės yra kiek bologesnis mulčas. Irdamos medienos atliekos kiek parūgtina dirvą, todėl jos labiau tinka sunkesnėms ir nerūgščioms dirvoms.

Kol dar dirva nešalus, patikrinkite, ar gerai laikosi kuolai prie vaismedžių. Paisykite šio patarimo, antraip stiprus vėjai gali pridaryti daug žalos. Kaldami naujus kuolus, kelis kartus juos impreg-

nuokite, kad nesupūtų.

Spalio pabaigoje ar kiek vėliau pats laikas aprišti vaismedžius. Žemaūgius medelius apvyniokime nuo žemės iki viršinių, pusiau žemaūgius – tik kamienus. Tam tiks neplystantis popierius, senos užuolaidos, medžiagos skiautės, maišinė medžiaga, egliašakės, meldų ir šiaudų pynės. Jei sodas didelis, apriskite nors jaunesnius medelius.

Jei turite sode vynmedžių, prisiminkite, kad jie genimi rudenį, nukritus lapams. Dauguma veisių genimos trumpai – derėti skirti ūgliai trumpinami paliekant 5–8 pumpurus. Nereikalingi ūgliai kerpami prie pat senos medienos. Dalį ūglių galima palikti geneti pavassariui, bus lengviau sumažinti šalčio padarytus nuostolius.

Darbų sode išties daugoką, dar bus ką veikti ir lapkričio mėnesi...

Gėlynui...

Šiomet daug kam vėlokai pražydo jurginai. Galėjo atsitikti taip, kad net nespėjus pasidžiaugti žiedais juos pakando pirmosios šalnos. Reikia skubėti iškasti jų gumbus. Kai kurie gėlyninkai skundžiasi, kad neturi tinkamų patalpų jurginams išlaikyti. Drėgnose ir šiltose patalpose jurginų gumbų tikrai nerekomenduojama laikyti. Svarbiausia, gumbus rūpestingai išsdžiovinti, sudėti į uždarą tarą su ventiliacijai skirtomis angomis: į maišus ar dėžes, pribertas sausų durpių, spylgiuočių medžių drožlių arba pjuvenų, perlito, smėlio, akmens vatos ar kitos sausos medžiagos.

I dėžes ar maišus gumbai dedami sluoksniuojant su substratu (paskutinis sluoksnis substrato). Siuo atveju būtina jurginų gumbus beicuoti!

Šiltose patalpose jurginai kartaip per anksti pradedą leisti ūgliai. Juos iš karto reikėtų nulaūžti, kad nesekintų gumbo. Iki sodinimo jis gali išdžiūti.

Ir vėl tenka priminti – pats laikas sodinti svogūnines gėles. Akys slysta ir prekybos centruose nuo spalvingų tulpių, narcizų, krokų pakuočių. Akcija? Taigi čiupkite naują nematyta veislę – dar suspėsite ją iškurdinti savo gėlyne.

Anksti pasodintos tulpės suserga virusinėmis ligomis, ypač žiedų dryžilė. Sodinkime, kai dirva atvėsta iki 5 laipsnių, antroje spalio pusėje. Svo-gūnėlius sodinkime 10 cm gyliu, jei dirva sunki – 8 cm. Tarp eilių palikime 20 cm atstumą, eilėse tarp augalų – 10 cm. Jeigu sodinsite grupelėmis, tuomet po 12 cm vienas nuo kito. Sodinkite tik sveikus, ligų nepažeistus svogūnėlius.

Reikia tikėtis, kad visas kambarines gėles laiku sunesėte į patalpas iki šalnų? Pasirūpinkite jomis, kad prisitaikytų prie temperatūros permainų.

Daržui...

Kaip nesinorėtų vėstančiais orais mojuoti kastuvą, bet nuėmūs derlių daržą sukasti būtina – pavasarį tuo pasidžiaugsite. Ypač tą plotą, kuriame rudenį nieko nesodinsite, giliai perkaskite ir palikite stambiaisiais grumstais per žiemą. Kasti bus lengviau, jei kastuvą besite ne vertikaliai, o šiek tiek ištrižai. I sukaštą iš rudens dirvą giliai prasiskverbs kritulai ir šaltis. Sušalęs lietaus ar sniego vanduo suardo, sutrupina didelius žemės gabalus, jis tampa puri.

Daugelis augalų nepakenčia šviežiu mėšlu patrėstos dirvos. Todėl mėšla krėskime tik ten, kur kitaip metais planuojamė auginti šią organinę trašą mėgstančius augalus. Jei norime dirvą rudenį tręsti minimalinėmis trašomis, pakas fosforo ir kalio.

Iki stipresnių šalčių dar bitiniai reikėtų perkasti visas komposto krūvas. Ši darbą galima atliki ir žiemą, tačiau sušalusiai žemė kasti kur kas sunkiau.

Skubame nukasti burokelius, morkas, salierus, geltekles, pastarnokus. Tiesa, dalį pastarnokų ir gelteklių galima palikti lysvėje, juos apmulčiuoti žiemai durpėmis. Pavasarį išsišakę valgysime kaip šviežius.

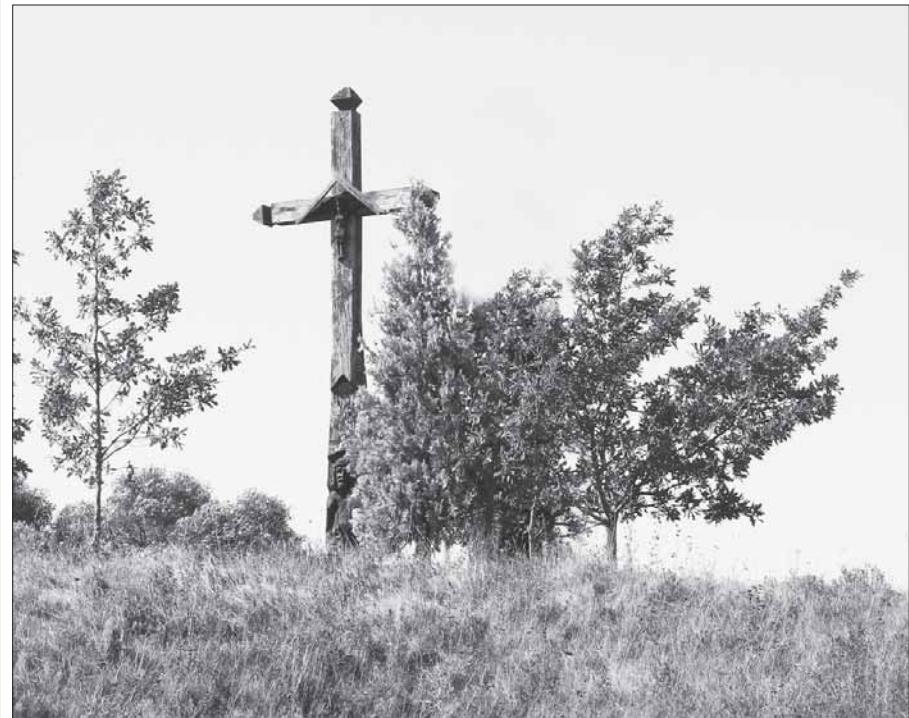
Šakniavaisines daržoves tuoju pat kaupukime ir neškime į rūsi, nes apvytusios greitai pradedā pūti. Dėžėse sluoksniuokime su smėliu arba vidutinio drégnumo durpėmis.

Nenaudokime durpių arba smėlio, kuriame šakniavaisius laikėme pernai! Vėliausiai imkime porus, kirsime kopūstus.

Siltų rudens dienų ir gero darbo!

Pašnekėsiai

Atmintis...

Tikriausiai pritarsite, jei pasakysiu,

kad žinia apie naujo kardinolo iš Lietuvos

paskyrimą sujaudino daugelį mūsų iki

širdies gelmių – vėl grįžo prisiminimai

apie Popiežiaus Pranciškaus vizitą mūsų

krašte, apie jo jaudinantį apsilankymą

Vilniuje, KGB kalėjimo kankinimų kamerose.

Gerai pamenu, išėjės iš tos žiaurumus

menančios vietos Popiežių tikrai buvo

sukrėtas, šypsena dingusi nuo veido, neužtruko bendraudamas su aikštėje susirinkusiais,

tik mostelėjo švelniai ranka ir, lyg nenoredamas išeiti iš savo susikaupimo

būsenos, greitai sėdo į automobilį. Tarsi

to momento taša buvo ta akimirka, kai,

iteikęs kardinolo regalijas ir palaiminęs,

jis apkabino arkivyskupą emeritą, darbar

jau Romos katalikų kardinolą, Sigitą

Tamkeičių ir jo susiaudinimas viso pa-

saulio akivaizdoje negalėjo likti nepaste-

bėtas. Popiežiaus jautumas, mūsų tautos

istorijos, jos kančios suvokimas, atjauta

ir malda – tai svarbus palaikymas ir pa-

tikinimas, kad viskas, dėl ko mūsų tautos

buvo aukotasi, kentėta, nenuėjo veltui, o

svarbiausia, kad toji Atmintis buvo, yra

ir liktų gyva. Ta Šventasis Tėvas ne kartą pabrėžė mums kalbėdamas čia, Lietuvoje.

ATMINTIS... visaip čia mums su ja-

būna. Kartais dėl šventos ramybės kažką patogiai nustumti užmarštin, išsižadeti,

o kartais prisiminimai kankina ir var-

gina, neduoda ramiai gyventi. Kažkai

turime išmokti su jais susitarkyti, at-

skirti, kas brangintina ir vertintina, o nuo

ko reikėtų tiesiog nusipertyti. Artėja ir

mūsų jau Anapilin išėjusių artimųjų at-

minimo laikas, Vėlinės. Belaukdami šio

susitikimo mintimis lankykime juos, prisiminkime jų gyvenimus, darbus, mūsų bend-

ravimo akimirkas. Vakarais pasimelskime

uz jų sielas. Pasimelskime ir už tuos, kurių

nepažinojome, o ir kapeliai gal kažkur tolį

Sibiro platybėse.

Neskubėkime teisti, abejoti ar piktingis

tuo, ko gerai nežinome ir negalime žinoti,

nes daug ką nusinešė laikas. Žvakelė, kuk-

lus gėlės žiedas, malda tebus nuoširdi

atmintis išėjusiems, o mums teprimins šio

gyvenimo trapumą.

Ramaus rudeninio laiko,

Jūsų Augustina

SKANAUS! Porų pyragas

Tešlai: 200 g rupių kvietinių miltų, 50 g avyžinių drībsnių, 100 g sviesto, šaukelių kepimo miltelių, 4–5 šaukštai vandens. **Idarai:** 340 g porų stiebių, 3 kiaušiniai, 250 g pieno, 150 g tarkuoto fermentinio sūrio, druskos, pipirų.

Rupius kvietinius miltus sumaišyti su avyžiniais drībsniiais ir kepimo milteliais. Sudėti šaltą, nedideliais kubeliais pjaustyta sviestą ir trinti tarp pirštų tol, kol susidarys trupiniai. Tada supilti šaltą vandenį ir išminkyti vientos tešlą. Ja iškloti kepimo popieriumi ištestą kepimo indą ir dėti pusvalandžiui į saldytuva.

Tuo metu porus išvirti pasūdytame vandenye, nuvarvinti. Virtus porų st

Kas išlaikys kaimą?

Nedidelis pieno ūkis išlaiko šeimą, kaimą, valstybę. Verslui artimesnis stambus ūkis, ketinantis supirkti mažuosius. Džiugaujame ūkių plėtra, milijoninėmis investicijomis, nė nenutuokdami, jog stambiam verslui kaimas nereikalingas. Kas sulaikys išsivaikščioti panūdusius nedidelius pieno ūkius? Valstybė juos tarsi palaiko, deklaruodama paramą, kurios neskiria stambiesiems, tačiau smulkieji jos negauna, nes nesurenka reikalingų balų. Kuriams kooperatyvai, asociacijos nedideliems pieno ūkiams gelbėti, tačiau realios užuovėjos garantuoti nesugebama. Užtat viešumoje ir skleidžiamos kalbos, esą žemdirbių savivalda susiskaldžiusi.

Pieno ūkiai – ant peilio ašmenų

„Mūsų asociacija vienija įvairaus dydžio pieno ūkius keturiadesimtyje šalies savivaldybių, – sako Lietuvos pieno gamintojų asociacijos (LPGA) direktorius Eimantas Bičius, – tik bendrai veikdami galime pasiekti, kad pieno gamybos sektorius nepasiraustų iš Lietuvos“.

Pasak E. Bičiaus, pienininkystės tendencijos Europos Sąjungos šalyse verčia suklusti: praėjusi antradienį Nyderlandų ūkininkai į gatves išvairovo daugiau nei tūkstantį traktorių, protestuodami prieš reikalavimą perpus sumažinti šalies pieninių galvių bandą. Streikuoti pasirengė ir Prancūzijos pieno ūkių šeimininkai. Lietuvos pieno ūkių situacija prastėja ir dėl kainų politikos (žalio pieno supirkimo kainos mažiausios ES), ir dėl atsainaus valdžios požiūrio (maisto grandinėje nuo fermos iki stalos didžiausią produkto kainos dalį pasiima prekybinių). Agraninės ekonomikos specialistai tvirtina, jog tvaru verslą gali sukurti tik stambūs ūkiai, tokia tendencija pastebima pieno gamybos sektorius. Iš rinkos traukiasi smulkūs ir vidutiniai pieno ūkiai, šimto veislinių kontroliuojamo produktyvumo karvių ūkio atsisakė žinomas mūsų kraštoto ūkininkas, LPGA tarybos narys **Martynas Butkevičius**. Visa jo laikytų Lietuvos juodmargių karvių banda išvažiavo į Lenkijos pieno ūki. Kupiškio, Rokiškio, Biržų rajonuose taip pat atsisakoma nemažų pieno gamybos ūkių. LPGA surengtoje ekskursijoje po likviduotus Kupiškio r. pieno ūkius ir po to vykusioje diskusijoje buvo išskeltos skaudžios ne tik šalies kaimo verslo, bet ir socialinės atskirties problemas. Kupiškėnai kalbėjo atvirai. Jų teigimu, realybė paprasta. Yra dvi pieno ir pieno produktų gamybos grandys: ūkininkai ir pieno perdirbėjai. Ūkininkai, ypač smulkūs, yra priklaušomi nuo perdirbėjų. Pieno kainų kritimas sutapo su didžiosios dalies ES paramos skyrimu ūkiams. Logika paprasta: ūkininkas, imdamas paramą, privalo išpareigoti penkerius metus nekeisti veiklos. Perdirbėjams šis reikalavimas – tai aukso gysla. Penkerius metus galima už pieną mokėti minimalią kainą. Ūkininkas turės visus šiuos metus lieti prakaitą, kad

ivykdytų išpareigojimus ES. Šis reiškinys taip išplito tarp pieno supirkėjų (perdirbėjų), kad net pasibaigus ES paramos terminams, jie už žaliavą moka minimalią kainą. O ūkininkai, atskiratę ES paramos išpareigojimą, atskrato ne tik karvių, bet ir technikos, pirktos už tas pačias ES lėšas. Kodėl valdininkai, ŽŪM ir NMA atstovai, neieško kaltų dėl šio strateginio žemės ūkio sektoriaus segmento grūties? Dar taip nesenai, skirdami milijonines paramas ūkiams, valdininkai vertė ūkininkus verstis per galvas rengiant modernizavimo projektus, priekabiavo prie kiekvienos pažymos, lakstikrindami, ar ūkiai dirba pagal jų daineles. O dabar tyla. Sukišti milijonai ES ir žmonių pinigų į ūkius, o šie dalimis išvažiuoja į Lenkiją. Tai kur mūsų specialiųjų tarnybų didvyriaiai, kai viešai apiplėsinėjami šalies piliečiai, iššvaistytos ES lėšos, sunaikinti smulkūs šeimų ūkiai? Jaunimas, nematydamas perspektyvų dirbtį savo tėvų ūkiuose, emigruoja arba turi eiti samdiniais pas stambius žemvaldžius. Tokiu būdu skatinama ir socialinė atskirtis, dėl ko Lietuvą kritikuoja ES. Bet mūsų Vyriausybė nė motasai spręsti šias problemas. Prezidentas tik siūlo didinti finansavimą socialinėms reikmėms, t.y. pašalpoms, kad Briuselis netaikytų sankcijų. Tai, kas ivyko ir vyksta su šalies pieno sektoriumi, yra nusikalstimas. Tik to niekas neįvardina kaip nusikalstimo, kad nereikėtų ieškoti kaltų. O vilties yra. Atsiranda Lenkijos pieno perdirbėjai, kurie jau šiandien perka lietuvišką (ypač ekologinių ūkių) pieną, latviai su estais stato pieno perdirbimo gamykłą. Mūsų pieno perdirbėjams ateina lūdnos dienos. Jei jau neišgali mokėti realios kainos už pieną, teks ir jiems įrangą parduoti tiems, kurie moka dirbtį. Tokios godos išsakytois LPGA surengtoje diskusijoje Kupiškyje.

Ateitis – smulkūs ūkiai?

Neseniai tarptautinės parodos „Inno panorama 2019“ metu vykusiame konferencijoje „Tvarus mažų ūkių vystymasis“ Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininkas **Andrius Stančikas** kalbėjo: „Bendra problema – kad jauni žmonės nelaibai nori imtis ūkininkavimo, smulkius ūkius perima stambūs ūkiai, ir

tos tendencijos išgauna pagreitį. Reikiā ieškoti atsakymų į klausimą, ką daryti, kad smulkusis verslas galėtų oriai išgyventi dabartinėje mūsų aplinkoje. Trūksta politinių susitarimų, kad smulkusis ūkis būtų patrauklus, kad galėtų užsidirbtī ir išsilaikytī“.

Lietuvos vidutinių pieno ūkių asociacijos (LVPŪA) pirmininkas **Vytautas Buivydas** su karteliu kalba apie sužlugusius asociacijos narių ketinimus eksportuoti žalią pieną į Latviją, taip pat teismo keliu iš valstybės atgauti dėl Pieno įstatymo taisymo prarastas pieno gamintojų lėšas. Pirmuoju atveju koja pakuoša šalies pieno supirkėjai, antruoju – su pasavoj ūkininkais.

„Šalies pienininkystės sektorius šiandien pasižydi tarp kelių ministerijų, – sako LPGA prezidentas **Jonas Vilionis**, – Žemės ūkio ministerijai deleguota administruoti verslą, Aplinkos ministerijai – rūpintis fermų kvapais ir gamtos tarša, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai – kaimo gyvybingumo problemomis. Seni žmonės sako: kai daug auksų, vaikas be galvos“.

Pasak J. Vilionio, prieš ketvirtį amžiaus iškurtai asociacijai teko išgyventi įvairių laikotarpį, patirti skausmingų, kartais net sunkiai suvokiamų permainų. Ankstyvojo pasitraukimo iš žemės ūkio gamybos sektoriaus ES finansuojama programa labiausiai palieptė nedidelių pieno ūkių savininkus. „Lietuvos kaimui tie milijonai nepadėjo iškurti naujų darbo vietų, tačiau paskatino socialinę atskirtį ir žmonių nusivylimą“, – pastebi LPGA vadovas J. Vilionis. Jo nuomone, šiandien įvairaus dydžio šalies ūkiai į priekį juda tik tiesioginių išmokų dėka. Panašios nuomonės laikosi ir Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto tyrėjas **Albertas Gapšys**. Jis perspėja gyvulininkystės sektorių paliekančius ūkininkus, kurie imasi augalininkystės, dėl čia laukiančios rizikos. LAEI tyrėjo nuomone, jei grūdų kainos nesikeis, augalininkystės ūkiai, net dideli, laikui bégant gali būti priversti keisti profili arba bankrutuoti. Šiandien jie, net iškaičiavus išmokas, dirba be pelno arba su nedideliu pelnu. Rinkos situacija liudija, jog stabliausiai mišrūs ūkiai. Tikėtis, kad pienininkams kada nors perdirbėjai pradės mokėti daugiau, neverta.

Pieno gamintojų kooperatyvai padėties nepakeitė, kadangi penkios Lietuvos pieninės praktiškai valdo visą Baltijos šalių rinką. Panašios problemos ir Latvijoje.

LAEI tyrėjo A. Gapšio teigimu, pieno ūkis – ne tik gyvenimo būdas, bet ir verslas, tačiau perdirbėjai savo žaliavų baze nesirūpiniai. Norėdamai išlaikyti sektorį, jie turi visiems žaliavos tiekėjams mokėti vieną kainą ir sumažinti išlaidas surinkimui, kurios milžiniškos. Pienas vežiojamas po kelis šimtus kilometrų, taip jis praranda savo vertę, nes du trečdalius žaliavos savikainos sudaro logistika, tyrimai, supirkimo punktų išlaikymas. Nesenai LPGA surengtoje diskusijoje AB „Pieno žvaigždės“ žaliavų direktorius **Algimantas Paspirgėlis** stebėjosi, kodėl Lietuvoje netisakoma pieno surinkimo (supirkimo) punktų, kurie yra praėjusio amžiaus rudimentas. Pavyzdžiu, Latvijos pieno ūkiai, nepaisant dydžio, privilomai į rinką tiekia tik atsaldytą pieno žaliavą. Lietuvos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba to nereikalauja, šaldytuvus fermose išsirengę tik apie trečdalį pieno ūkiai.

„Mūsų atlirkų darbų (suvažiavimų, peticijų valdžiai, protesto akcijų) rezultatais pasinaudoja ir nepriklasantieji asociacijai, bet yra kaip yra, – sako LPGA prezidentas J. Vilionis, – priklausome Europos pieno tarybai, joje atstovaujame vienims šalies pieno gamintojams“.

Pastaraisiais metais kelių rajonų pieno ūkiai šeimininkai įregistruavo dvi asociacijas – smulkūs ir vidutinių ūkiai. Pakalbinti jų atstovai teigia nusivylę juos žadėjusiais apginti žemdirbių savivaldos organizacijų vadovais.

Tarptautinės parodos „Inno panorama 2019“ metu vykusi konferencija „Tvarus mažų ūkių vystymasis“ sudarė galimybę palyginti nedidelių ūkių situaciją Lietuvoje, Lenkijoje ir Serbijoje.

Remiantis statistika, daugiau nei trys ketvirtadaliai ES ūkiai yra mažesni negu 10 ha. Pagal ūkų pajamas ES yra 4,4 mln. labai mažų ir 3,1 mln. mažų ūkiai, o drauge jie sudaro 69 proc. visų ūkiai. Pastarajį dešimtmetį ES kasmet mažėja ūkiai skaičius, nors bendras žemės plotas nekinta.

Seimo KRK pirmininko A. Stančiko teigimu, Lietuvos ūkiai iki 10 ha turi 114 350 ūkiai, o daugiau kaip 100 ha valdo 4 537 ūkiai. Kad būtų lengviau išsiaizduoti, smulkiai Lietuvos ūkiai būtų laikomasi ūkis, turintis 1,14 ha braškių arba 3,24 ha bulvių, arba 15 ha, dvi pienines karves, vieną telycių ir vieną biliuką, arba 16 ha, 6 mėsines karves ir 4 biliukus.

(Nukelta į 6 p.)

Augintinis – ne žaislas, o rimtas išpareigojimas

Spalio 4-ają daugelyje šalių buvo minima Pasaulinė gyvūnų globos diena. Ši diena sutampa su šv. Pranciškaus vardadieniui. Šv. Pranciškus visą savo gyvenimą pašventė gyvūnelių globai. Jis ne tik pats jų neskriaudavo, bet agituodavo ir kitus pasekti jo pavyzdžiu. Jam visi gyvūnai, nepriklasomai nuo rūšies, veislės ir elgsenos savybių, buvo tarsi broliai. Šią dieną visuomenė skatinama skirti ypatingą dėmesį savo augintiniams, padėti beglobiams ir kitaip prisidėti prie gyvūnų gerovės.

Sprendimas auginti šunį ar katę reiškia išpareigojimą juo rūpintis, būti kartu ir prižiūrėti iki gyvenimo pabaigos. Kiekvienas gyvūnas yra individuas – jautrus, supratinčias, turintis savitą charakterį ir poreikius. Jam reikia ne tik maisto, bet ir bendravimo, žaidimų, gamtos ir galimybės nevaržomai judėti. Todėl namuose atsiradus augintiniui, pasi-

stenkite jam suteikti kuo geresnes sąlygas. Nėra teisinga apraboti gyvūnų laisvę, uždarant juos namuose, ankštuose butuose ar prirakinant. Jie neturėtų būti laikomi ir kaip žaislai, papuošalai ar interjero detalės. Tinkama priežiūra ir rūpestis gali pareikalauti laiko, pinigų, noro, žinių ir sugerbėjimų. Jeigu gyvūno nori vaišas, privalome labai išsamiai paaiš-

kinti, kad jis – ne pūkuotas žaisliukas, o tokia pati jaučianti būtybė, kaip ir žmogus. Jokiu būdu negalima palikti visų rūpesčių, susijusių su gyvūno priežiūra, vaikui. Taip pat reikia turėti galvoje, kad ryžtas prižiūrėti augintinių laikui bégant gali išblėsti. Kadangi tai gana rimtas ir asmeniškas sprendimas, niekada nereikėtų gyvūno dovanoti. Būna, kad net labai

ir mylinčius žmonės, gavę dovanų dar vieną „šeimos narių“, suprantą, kad negalės skirti pakankamai laiko jo priežiūrai, bendravimui. Skaudu, bet dovanotieji gyvūnai dažnai atsiduria prie glaudose, gatvėje arba jais prastai rūpinamas. Jei tikrai norite skirti savo meilę šuniniui ar katei, paimkite gyvūną iš prie glaudos, o ne pirkite.

Priglausti gyvūną iš globos namų tikrai verta. Visų pirmą, paėmę be globų gyvūnų jūs gelbėjate gyvybes – padedate ne tik tam, kurį priglaudiate, bet ir kitiemis benamiams – juk prie glaudoję atsiranda laisva vieta kitam pamestinukui, jam taip pat suteikiama proga rasti naujus namus

ir mylinčius šeimininkus.

Antra, gyvūnai, paimti iš globos namų, yra meilesni, labiau atsidavę šeimininkui – jie jaučiasi dėkingi už galimybę turėti naujus namus, todėl kiek begalėdami stengiasi būti geras augintinius ir džiuginti savo šeimininką.

Tikėkimės, kad Pasaulinė gyvūnų diena įkvėps mus būti geresniais gyvūnams ne tik šią vieną dieną, bet ir visus metus. Rūpinkimės tais, kurie patys savimi pasirūpinti negali.

Eglė Grigienė
Prienu VMVT

vyr. vet. gydytoja-inspektorė

„Neliks duonos su druska – liks Tėvynė“

Projektą remia
SPAUDOS,
RADIOS IR
TELEVIZIJOS
RÉMIMO
FONDAS

Dienas su kariu savanoriu

„Ką žinote apie Tėvynės gy-
nejo kasdienybę? Ar esate šaudę
iš modernių karinių ginklų? Ar
vairavote karinį visureigį bekelės
salygomis? Ar išbandėte taiklumą
mesdami mokomasi granatas?
Ar kėlėtės virve per kliūti? Jei ne-
sate to bandę, tai kviečiame at-
vykti į renginį „Dienas su kariu savanoriu“ Brigados generolo Kazio
Veverskio poligone...“, – buvo
rašoma kvietime.

Susigundžiau ir atvykau. Po šalios besisklaudanties rūkas pranašavo gražią saulėtą rudens dieną. Per Kazlų Rūdos miškus į poligoną vedantis vinguotas keliukas nebuvo klaidus. Tarp pusimčio Kauno apskrities smalsuolių pamačiau ir pažįstamų veidų iš Prienų krašto. Pasižvalgę po miškais apsuptą poligoną, kuriamo karts nuo karto aidėjo šūviai, sugužėjome į palapinę. Lietuvos kariuomenės krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) Dariaus ir Girėno apygardos II rinktinės vadas pulkininkas leitenantas **Ričardas Stakėlis**, supažindinės su KASP pajėgomis bei kario savanorio tarnyba, palinkėjo smagios ir prasmingesios dienos. Sveikinimo žodį tarė ir štabo viršininkas mjr. **Skomantas Povilonis**. Idomi, intriguojanti Lietuvos kariuomenės vado patarėjo, karo istoriko prof. dr. **Valdo Rakučio** paskaita apie karus, savanorius, patriotizmą, vyro, moters vaidmenį kariuomenėje ir kt. Palikę palapinę susojome bendrai nuotraukai. Suskirstytė į septynias grupes po šešis žmones, vadovaujami savanorių, turėjome įveikti septynias užduotis.

Mūsų grupelėje – vienos moterys! Bet kokios! Tai Jiezno kultūros ir laisvalaiko centro direktorė **Dalia Vertinskienė**, Balbieriškio kultūros ir laisvalaiko centro direktorė **Nerija Garmuvičienė**, Jiezno seniūno pavaduotoja **Asta Lukšaitė**, Balbie-

D. Vertinskienė, N. Garmuvičienė, S. Ražanskienė, A. Lukšaitė su vadu Nerijumi.

riškio seniūnė Sigita Ražanskienė ir seniorė Vida Petkienė iš Kazlų Rūdos. Vadas – savanoris Nerijus.

Pirmoji užduotis – pasala. Apsiginklavę automatiniais šautuvais G-36 ir patekę į prieškiškas pajėgas mokinės, kaip saugiai, pridengdamoms viena kitą, atsitraukti. Paskui teko kratyti važiuojant šarvuotuoju transporteriu, automatiniu šautuvu G-36 šaudyti į taikinį iš 25 m ir 50 m... Atėjė į „išgyvenimo“ stotelę mokinės, kaip iškurti ugnį be degtukų, iš egliaukų paruošti palapinę nakyvnei, paspesti spastus gyvūnui ir kt. Pasirodo, papuolus į ekstremalią situaciją, pvz., pasiklydus miške, svarbiausia nepanikuoti, nesiblaškyti,

įvertinti situaciją ir, jei reikia, pasistatyti pavėsinę, pasiruošti nakvynei. Sraigtasparnis su dabartinėmis priemonėmis per parą mus būtinai suras... Neįprastas buvo lunu kėlimasis per kliūti, granatos mėtymas... Naudingos pirmosios medicininės pagalbos pamokos...

Visos užduotys įvykdotos beveik per tris valandas. Diena su kariais savanoriais baigėsi prie stalo su gardžia kareiviška koše. Mano bendražygės, paklaustos, ar buvo smagu, kaip susitarusios sakė:

– Puiki diena, kitokia nei kitos. Daug sužinojome, pasimokėme, sutikome įdomių žmonių. Naudinga buvo ir išbandyti save. Lengva nebuvo...

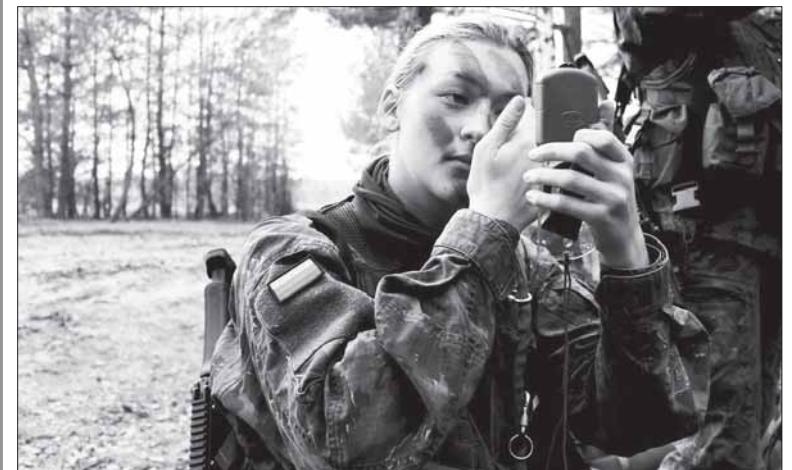
Onutė Valkauskienė

Nuotraukos autorės

Kariuomenėje moterims (ne) vieta?

Pastaraisiais metais žiniasklaidoje netyla kalbos apie privalomajį merginų šaukimą į kariuomenę. Nepaisant to, jog šiais laikais vis daugiau kalbama apie lyčių lygybę, visuomenėje vis dar vyksta aršios diskusijos apie moters padėti šioje srityje. Prieš trejus metus prieiškė Gintarė KAZLAUSKAITĖ aukštakulnius batelius iškeitė į „kerzus“ ir, kaip pati teigia, atrado savo kelią. Apie kariuomenę iš moteriškos perspektyvos ir paplitusius stereotipus Gintarė pasakoja „Gyvenimo“ skaitytojams.

Akimirką iš nuolatinės tarnybos Juozo Vitkaus inžinerijos batalione.

– Gintare, papasakok, kas paskatino tapti kare savanore ir kokie buvo lūkesčiai, kai dar nežinomai, kas tave laukia?

– Apie kariuomenę pirmą kartą išgirdau 10–11 klasėje, kai į mokyklą atvyko kariai, kurie papasakojo apie bazinius karinius mokymus, trunkančius 3 mėnesius. Jau tada kirbejo mintis, kad tai gali būti mano kelias. Visgi tą kartą sudvejojau, tačiau studijų metais mano aplinkoje atsirado studentų, tarnaujančių krašto apsaugos savanorių pajėgose (KASP). Tarp jų buvo ir kelios merginos. Tuomet pradėjau domėtis, klausinėti ir netrukus suvokiau, jog aš galiu, o svarbiausia, noriu! Netrukus apsivilkau uniformą, užsidėjau „kerzus“ ir 3 savaites praleidau Rukloje, mokomajame pulke, kur kompetentingi instruktoriai mokė kariško gyvenimo subtilybų. Dar prieš pradedant tarnauti tikėjausi griežtos tvarkos, disciplininos ir fizinio krūvio – tą ir gavau.

– Ar pasikeitė tavo požiūris į karius savanorius pačiai pradėjus tarnauti nuolatinėje tarnyboje (NPPKT)?

– Požiūris į KASP karius tikrai nepasikeitė, visada jausiu nostalgiją KASP Dariaus ir Girėno apygardos 2-ajai rinkinei, kur prasidėjo mano, kaip kario, kelias. Tačiau NPPKT tarnyba Juozo Vitkaus inžinerijos batalione Kaune suteikė galimybę toliau mokytis bei tobulinti jau įguntas žinias.

– Savo kelią karinėje tarnyboje pradėjai nuo karės savanorės, vėliau tapai šauktine, o dabar dirbi profesinėje tarnyboje Rukloje. Ar toks planas buvo iš pat pradžių, ar turėjai kitokių tikslų?

– Kai jau buvau karė savanorė, žinojau, kad norėsiu dirbtį Lietuvos kariuomenėje. Tačiau, norint dirbtį profesinėje karo tarnyboje, krašto apsaugos savanorių pajėgose reikia tarnauti bent 3 metus, o tuo metu tarnybą buvau atlikus vos metus. Supratusi, kad mano studijos Lietuvos sporto universite nėra tai, ko iš tiesų noriu, mečiau jas ir parašiau prašymą atliglioti 9 mėnesių tarnybą. Po jos iš karto pradėjau dirbtį profesinėje karo tarnyboje. Esu patriotė, todėl ir kariuomenę pasirinkau vedina pilietinės pareigos ir noro atliglioti kā nors reikšmingo savo šaliai.

– Visuomenė neretai vis dar tebeskirsto profesijas į vyriškas ir moteriškas, ar nesulaukei stereotipinių komentarų, jog moterims kariuomenėje ne vieta?

– Moterys kariuomenėje vis dar

sulaukia nemažai skeptiškų komentarų, tačiau galima pasidžiaugti, kad ši tendencija mažėja. Mano atvejis nebuvo išimtis. Žinoma, kad sulaukiau nemažai klausimų ir republiką, ypač iš vyresnio amžiaus žmonių, kurie teigė, jog kariuomenėje moterims ne vieta ir panašiai. Mano nuomone, kiekvieno žmogaus pasirinkimas yra jo asmeninis reikalas, kuriam neturėtų daryti įtakos visuomenėje susiformavę stereotipai, todėl tokie komentarai manęs tikrai neišgaudino.

– Kalbant apie merginas kariuomenėje, kokius visuomenėje paplitusius stereotipus galėtum paneigtis?

– Dauguma žmonių vis dar manę, kad moterų ekipuotė kuo nors skiriasi nuo vyro, tačiau realybėje mes dėvime tą pačią uniformą, netame tiek pat sveriančią kuprinę ir rankose laikome tokį patį ginklą, kaip ir vyrai. Daug kas sako, jog moterys kariuomenėje „tik prie popieriu sėdi“, bet aš nesutinku su šia mintimi. Mano aplinkoje yra ne viena būrio vadė, paskui kurią sekā vienas būrys, t.y. apie 30 jaunuolių. Ap skirtai kariuomenėje nėra skirtymo lytimis, visi mes esame kariai.

Na, o kalbant apie stereotipus, susijusius su pačią kariuomenę, pastebiu žmonių sukurtus mitus, jog kariuomenė ruošia žudikus. Noriu pabrėžti, kad kiekvieną dieną mes treniruojamės ir ruošiamės ne todėl, jog norime karo, bet dėl to, kad jo niekada nebūtų. Kariuomenė mūsų šaliai yra svarbi todėl, kad kiekvienas mūsų pilietis galėtų ryte ramiai išgerti puodelį kavos ir keiliavus per savo gimtinės gatves, nebijodamas, kad kada nors jų gali nebūtų.

– Minėjai, jog žmonės įsivaizduoja, kad kariuomenėje moterys gali dirbtį tik ofisinį darbą, tačiau ar nėra priešingai? Juk dažnai kylančios gincas dėl moterų dalyvavimo krašto apsaugoję, pasigirsta komentarai, jog moterims kariuomenėje ne vieta. Iš to galima spręsti, kad žmonės moteriškos lyties atstoves įsivaizduoja tik šaudant iš ginklo. Kokios iš tiesų galimos moterų pareigos šioje srityje?

– Moterims aprabojimui nėra, jos gali išgyti tas pačias kvalifikacijas kaip ir vyrai, tam yra suteikiamos visos galimybės: siunciama į kursus, aprūpinama ekipuote ir t.t. Kariuomenėje tikrai galite sutikti ir moteris šaules, ir skyrių, būrių ar

(Nukelta į 8 p.)

Prienų Turguje

Palma PUGAČIAUSKAITĖ

„Dievo turguj nesurasi, o karčemoj – nesimelsi...“

Kai pirmos šalnos pamažu nuaksina klevus, kai pašeliui į turgų užmini ant kaštano – žiūrėk, kad nepaslystum, jei bato padas plonas. Toks metų laikas tas spalis, kad nuo seno į turgų rudeniais žmonės turi ką parduoti, o kiti – pirkti. Todėl turgus, „kermošius“, „jomašas“, kaip koks svarbus išykius žmogui, laukiamas jau nuo savaitės vidurio. Dar kur iš toliau, tai ir ruostis turgun sako anksti pradeda. Jei grūdų daug užderėjo, jei sūrių reikia daug prispausti. Tik viena šeimė ta gospadinė šyptelėjo kartą, kad moka ji „greituoju būdu“ sūrių pri-spausti su citrinos rūgšteliu. Sako, kad ir „ponios“ (taip vadina pagal skrybėlaitę, didesnė piniginę ar daugumai žinomas užimamas pirkėjos pareigas, net vyrų darboviety kiti vertina, todėl pasiūlo ir daugiau prekių – tam juk turgus) šiuos sūrius vertina, net neslepia ji, kad „greitai“ suspaudžia. Taigi suktis reikia visada, kai nori parduoti, ir kad ir kokia ta prekė bebūtų, visada ją girti. Sako, kad tik blogas pardavejas peikia savo prekę. Ojei be šypsenos parduoda – ir negerai. Antai užklaustas vienas vyriokas, ar pjūklas ne kinietiškas, labai suraukė savo antakius, gerai, kad jie tokie tankūs, tai puošė piktą veido išraišką, kai bandė atsakyti. O gal būtų pirkėjas ir nupirkės, jei dzūkelis mokėjės pasiūlyti ir kinietišką. Pirkėjai skuba, lekia, mat rytas vesus, sako kiti, kad dar ir prie ūkio kokį darbą nudirbs. Vytas su Rasa pirkę išairių vaismedžių. Už vieną mokėjo 10 eurų. Vyras sakė, kad pirmiausia sodins vyšnaitę, nes ji neva turi kažkokį monų, galinčių padėti ne tik sodui, bet ir namams aplink jį. O kad vaismedžiai derlūs būtų, jis išsitikinės, kad sodins tik su žmona. Mat jau tuo išsitikino, kai judviejų sodintos obelys šiaisiai metais gausiai užderėjo. Jie dar buvo pirkę šalta-lankui uogų. Už jų litrą mokėjo 4 eurus. Bet taip pat ir savo sode žadėjo užsiveisti „dėl sveikatos“.

Ankstį į turgą atvyksta ne tik maisto prekių, bet, ir pavyzdžiu, batų pardavėjai. Viena šeima matavosi kokybiškus padėvėtus žieminius batus, vyrai rinkosi ir kedų. Jie patikino, kad „jei nesuras, dar aplankys ir Aleksoto turgų“, beje, apie Prienų turgų norėjė rasti platesnės informacijos *facebook*'e, jos nesurado, todėl savo namų apvokos prekes, jau neberekalingas, nuvežė į bagažinių turgelį Kaune. Taigi gal reklama būtų ir naudinga...

Atvėsus orams ir kai vis daugėja susirgimų gripais, daugiau perkančiųjų raugintų kopūstų, raugintų agurkų. Jų kilogramas kainavo nuo euro iki dvieju eurų. Nešina kibirėliu raugintų kopūstų, prienietė pirkėja žadėjo žieminių kopūstų „galvų“ išsigyti iš augintojos Mortelės ir pati užsiraugti: „Dar nuo mamytės laikų atmenu, kad kopūstus raugti reikia esant senam mėnuliu, o burokus – tik per jauną“. Humoro jausmo nestokojanti moteris sakė, kad turgus jai „svanta vieta“, nes ateiti privalo kiek-

vieno šeštadienio ryta, tik šyptelėjusi ir savo mamos perduota patarę priminė: „dievo turguj nesurasi, o karčemoj – nesimelsi“. Ir vėl kalba pasisuko greit ir apie šventus daiktus – kryželius su „mūkelėmis“, paveikslus, kurie perparduodami labai išairiai būdais. Ir ko tik tarp tų sendaikčių nėra, matyt, gali pasakyti tik „profesionalai“, kurie suspėja ir Aukštagvarin turgun, ir Kalvarijon. Kai kada galima justi ir pavydo. Ir tai, matyt, yra gyvenimas. Juk sako, kad gera vieta visais laikmečiais brangi. Taip ir dabar. Vieniems taip apsimoka geriau, kitiems – kitaip, svarbu, kad apsimoka, gal panašiai pasakyti Erlickas.

Ūkininkai turėjo savo derliaus. Centnerį miežių, kviečių, kvietruogį ar avižą, priklausomai nuo grūdo, gaspadoriaus ir perkančio derybų, pardavė už 7 – 10 eurų. Ūkiniai gyvūnų turgavietėje pirkėjų „susimaišius“ ramiai laukė vištos ir vištaitės. Jų viena kainavo 6 – 7 eurus. Gražią antį siūlė už 10 eurų, o ilgakalę žąsi – už 25 eurus. Triuš galima pirkti jauniklį – už 6–10 eurus, o už vyresnį sumokėti iki 30 eurų.

Bitininkai pusės litro stiklainių medaus pardavė už 3 – 4,50 euro, kilogramą – už 5,50 – 6,50 euro. Apie tai, kaip spalio mėnesį bites „apklodavo“ žiemai, prisiminė pirkėjas, kaip sakė, bitininko proanūkis: „Rengdamas biteles žiemojimui į avilius po dangčiu pripildydavo spalių“. Pasakės ši žodži, vyras paantrino, ar visi žino, kas tie spalai. Sako, kad protéviai ir ši mėnesį spalinu vadinę. O spalai – tai linų sumedėjusio stiebo šapelai atskirkia nuo pluošto juos minant. Suskubės dar prie kiosko, kur turgaus senbuviai prekiauja žuvimi, silkės su galva ir tradiciškai – heko, po kilogramą nupirkės šeimininkui, pirkėjas suabejojo, ar šiai laikais naujai kartai „apsimoka“ domėtis, kas yra tie spalai... Iš sostinės kilusio pirkėjo nuomone, Užupio turguje daugiau „špos“, daugiau jaunu žmonių, kurie „apgule“ gamintojus klausinėja apie tradicijas, praeitį. Gali būti todėl, kad apskritai žmonių srautas gerokai didesnis ir kas ko tuose turguose ieško...

Prienų turguje perki, savo kraštą tu remi!

Kas išlaikys kaimą?

(Atkelta iš 4 p.)

Smulkūs ūkiai Lietuvoje remiami pagal Kaimo plėtros programos prie-mones „Parama smulkiesiems ūkiams“ (iki 15 tūkst. Eur, 100 proc. paramos intensyvumas), „Parama smulkii ūkių subjektų bendradar-biavimui“ (iki 90 tūkst. Eur, para-mos intensyvumas nuo 60 iki 100 proc.), „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vietas rinkoms skatinti vietos lygmeniu“ (iki 120 tūkst. Eur, intensyvumas 60 proc.). Smulkiesiems ūkiams palanki ir bazinių išmokų perskirstymo schema (iki 30 pirmųjų hektarų) bei supaprastinta smulkių ūkininkų paramos schema (iki 1 250 Eur per metus). Tačiau mūsų ūkininkus riboja išpareigojimai kooperuotis, garantuoti minimalų

karvių fermų poveikį aplinkai ir pan.

Mokomės visą gyvenimą

Šiu metų vasara grupė LPGA priklausančių Prienų r. ūkininkų lankesi kaimyninės Lenkijos pieno ūkiuose. Šalies galvijų banda per metus padidėjo 1,5 proc. ir šiuo metu sudaro 6,23 mln. galvijų. Daugiausia pieno veislės galvijų laikoma Mazovijos, Didžiosios Lenkijos ir Palenkės vaivadijose. LPGA direktoriaus E. Bičiaus teigimu, Lenkijoje kasmet didėja galvijų banda, nors pieno supirkimo kainos, lyginant su ES vidurkiu, nedidelės, bet nedideliems ūkiams leidžia išgyventi ir investuoti į plėtrą. Ūkių, kurių plotas ne didesnis kaip 10 ha, Lenkijoje yra apie vieną milijoną, tai – trys ketvir-tadaliai visų ūkių. Nuo 2005 m. šis

skaicius sumažėjo daugiau negu dvi-gubai (tuomet buvo beveik 2,5 mln. ūkių iki 10 ha). Pastebima tendencija, kad mažėja ekonomiškai silpniausiai ūkių skaicius. Nors mažų ūkių yra labai daug, jie naudoja mažiau negu 28 proc. žemės ūkio naudmenų. Pastebima, kad smulkūs ūkiai parastai yra mažiau susiję su rinka, tačiau dažniau naudoja „trumpąias maisto grandines“ – nuo lauko iki stalo. Valstybės ir ES pagalbos lėšos skiriama žemės ūkio produktų gamybos restruktūrizavimui, pardavimui ar perdibrimui. Taip pat skatinama veiklos diversifikacija (numatyti lėšos ne žemės ūkio veiklai pradėti), mokama speciali išmoka ūkiams, kurie visam laikui perduoda savo ūkių kitam ūkininkui, o šis išpa-reigoja ne mažiau kaip 5 metus vykdyti žemės ūkio veiklą. Parodos „Inno panorama 2019“ konferencijoje pristatyta Serbijos agrarinio

Amžinajį atils...

Zodžiai nepaguos, nenuramins, gal tik tyliai primins, kad liūdesio valandą esame kartu.

Dėl Jono DZEVALTAUSKO mirties nuoširdžiai užjauciamo velionio šeimą ir artimuosius.

Jiezno miesto Vilniaus gatvių seniūnaitijos gyventojai

Ar liūdesnio kas būti galėtų / Už likimą žmogaus šiojnakty? / Jo gimimas toks ilgas ir lėtas, / O mirtis – nelaukta ir staigi. / V. Mačernis/

Skausmo ir liūdesio valandą dėl brolio mirties nuoširdžiai užjauciamo Agnė BUINICKAITĖ bei artimuosius.

„Gyvenimo“ redakcija

Išėjus artimam ir brangiā žmogui Amžinybėn, Lieka skausmas ir tuštuma. Teužpilda ją mūsų atjauta ir stiprybės palinkėjimas.

Liūdime dėl Alvydo KANDRATAVIAUS mirties ir nuoširdžiai užjauciamo velionio šeimą ir artimuosius.

Jiezno miesto Vilniaus gatvių seniūnaitijos gyventojai

Ugniagesiai: kūrendami krosnis gyventojai supleškina namus

Atvėsus orams ugniagesiai šalyje pirmieji sužino apie kūrenimo sezono pradžią. Gaisrai dėl netvarkingu krosniu, židinių ir dūmtraukių ši rudenį jau sunaikino ar apgadino ne vieną dešimtį gyvenamuų namų.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento duomenimis, vidutiniškai kiekvienais metais dėl netvarkingu krosniu, židinių ir dūmtraukių arba netinkamoju ekspluatavimo gaisruose žūsta apie 11 žmonių, o gyvenamuose namuose kyla daugiau kaip 1000 gaisrų.

„Dažniausiai tokie gaisrai kyla, kai dėl dūmtraukyje susikaupusiu suodžiu, jiems užsidegus, ugnis persimeta į stogo ar perdangos konstrukcijas. Ugnis išsiplieska ir dėl netvarkingu, ištrūkusių krosnių ir dūmtraukių, kai per plyšius rūksta dūmai, o kartais net matyti liepsna. Labai greitai užsidegti gali ir kai prie krosnies pakuros yra laikomos degios medžiagos. Kartais namai supleška ir dėl neatsargaus elgesio įkuriant krosnį, kai yra naudojami degūs skyčiai“.

Šildymo įrenginiams būtina pasirūpinti iš anksto, dar prieš pradedant kūrenimo sezoną. Privalu išvalyti suodžius, dervas. Beje, suodžius būtina valyti ir šildymo sezono metu, ne rečiau kaip kartą per 3 mėnesius. Sumažėjusi trauka, įpatalpą sklindantis dūmai, gali būti užsikimšusio dūmtraukio požymis. Kad dūmtraukis ilgiau neužsiterštų, reikėtų naudoti tik sausas malkas.

Užsidegus suodžiamus dūmtraukyje reikia nedelsiant kvesti ugnia-gesių, nes netinkamai gesinamas suodžiu gaisras (pavyzdžiu, pilant vandenį iš viršaus) gali suardyti dūmtraukį.

Gaisrų galima išvengti, bet reikia nepamiršti dūmtraukio ir krosnies priežiūros, nepatingėti užlipti į palępe ir išsitikinti, ar nėra ištrūkimų, nesandarumų. Juos pastebėjus, neat-dėlioti, o kuo greičiau, kol neįspilie-kė ugnis, imtis remonto. Beje, dūm-traukio defektais geriau matysis, jeigu mūrinis dūmtraukis bus nubaltintas.

O medinės grindys prieš pakurą turėtų būti apsaugotos nedegiomis medžiagomis, kad iškritusios žarijos ar kibirkštys jų neuždegtų. Tam galima panaudoti skardos lakštą, keramines plytelės. Be to, draudžiama laikyti bet kokias degias medžiagas arčiau kaip per 1 metrą nuo krosnies pakuros.

Ugniagesiai taip pat primena, kad negalima palikti be priežiūros besikūrenančių neautomatinį šildymo katilą, krosnies ar židinio, arba jų priežiūrą patiketi mažame-ciams vaikams.

Kauno PGV Prienų PGT

visų ūkių pasiekia 100 tūkst. Eur ekonominį dydį.

„Lietuvoje 1990 m. sausio 1 d. buvo 464 tūkst. gyventojų ūkių, kurie turėjo po 60 arų ir dirbo 6,4 proc. visų šalies žemės ūkio naudmenų, – pastebi LPGA prezidentas J. Vilioniš, – šiandien įregistruota 115 819 ūkininkų ūkių. Natūriniai ūkiai transformavosi į prekinius. Pieno ūkiai patyrė didžiausias permainas, juk tada kiekvienoje gyventojo so-dyboje buvo po karvę. Dabar pieną perdirbtį parduoda 19 tūkst. ūkininkų, trupuojį maisto grandinių programa pasinaudojė šimtai pieno gamintojų. Šalies nacionaliniam pieno sektoriui ne tik dėmesio, bet ir paramos turėtų skirti valstybė, verslo partneriai. Kaimynų pavyzdžiai mus verčia sunerimti. Atsisakėme kiaulių ūkio, ant peilio ašmenų grūdai, dabar pienas. Kas išlaikys kaimą, kai užsidarys visų tvartų durys?“

„Tele2“ pasiūlymas verslui: viskas viename pokalbių planai už vieną, mažesnę kainą

Verslo auginimui ir jo efektyvumo didinimui spalis yra itin geras laikas, nes šį mėnesį „Tele2“ skelbia ypač patrauklias sąlygas užsi-sakyti „Power Pack“. Tai – naujas viskas viename paketas, kuris įmonėms suteikia reikalingiausias ryšio, interneto ir telefonijos pa-slaugos bei geresnius įrangos pasiūlymus už vieną, mažesnę kainą.

„Verslo savininkai neturi laiko ieškoti, kur gauti skirtinges paslaugas ar įrenginius geriausiomis sąlygomis, todėl siekdamis būti jų veiklos augimo partneriais – viskuo pasirūpinome iš anksto. „Power Pack“ – tai neribotų pokalbių, daugiau duomenų, internetų biurui ir geresnius įrangos pasiūlymus suteikiantys plani, su kuriais išmanii skambučių valdymo paslauga pridedama nemokamai“, – sakė Mindaugas Ambra-sas, „Tele2“ verslo klientų par-davimų vadovas.

Išmanus skambučių valdymas – nemokamai

Ikiškieniam verslo klientui per-sonaliuotą „Power Pack“ paketą ne-mokamai įtraukiama „Tele2“ iš-manus skambučių valdymo pa-slauga užtikrins, kad nebūtu pralei-tas nei vienas įeinančių skambutis, o tai reiškia – ir potencialus užsa-kymas.

„Automobilių servisams, kavi-nėms ar didesniems verslams nebe-reikės laidinio telefono – jo numeris išliks, bet ji surinkusių klientų skam-bučiai bus nukreipiami į išma-niuosius. Juose, tiesiog programė-lėje, skambučius galima per adresuo-ti, sujungti arba nustatyti darbo va-landų limitą – viską, ką anksčiau at-likti buvo īmanoma tik turint grioz-diškas laidines stoteles“, – pasakojo „Tele2“ verslo klientų pardavimų vadovas.

Be to, šis sprendimas leidžia su-kurti bei įrašyti unikalų pasisvei-kinimo pranešimą, nukreipti skam-bučius kitu numeriu, nepažeidžiant GDPR aktyvuoti pokalbių įrašymą bei išmanų autoatsakliklį. O kur dar

SLEGIA KREDITAI AR PRITRŪKAI PINIGU? Tiesiame Jums pagalbos ranką! Akimirksniu palengvinsime Jūsų naštą. **REFI-NANSAVIMAS** nuo 500 iki 7000 euru, nuo 6 iki 48 mėnesių. **PASKOLOS** nuo 100 iki 5000 euru, nuo 2 iki 48 mėnesių. Konkurencingai išmazos palūkanos rinkoje. Be užstato, be užslėptų sutarties sudarymo mokesčių. Kreiptis tel. 8 601 50 935. Kredito davėjas UAB LSV intergroup. Tarpininkas Ričardas. Individualios veiklos pažyma Nr. 621263.

Nusikaltimai Nelaimės
Smurtas artimoje aplinkoje.
Spalio 2 d. apie 21 val. Prienų r., Kudirkų k., žodinio konflikto metu vyras (g. 1977 m.) smurtavo prieš savo sutuoktinę (g. 1973 m.). Itariamus nesulaikytas.

Spalio 3 d. apie 15 val. Prienų r., Išlaužo sen., Valangiškių k., neblaivi sutuoktinė, gim. 1963 m., (nustatytas 1,98 prom. girtumas) dantimis vieną kartą ikando sutuoktinui, gim. 1955 m., (nustatytas 0,38 prom. girtumas) išde-sinės pusės žandą, po to vieną kartą įkando į dešinę rankos dilbi, tuo sukeldama fizinį skausmą nuken-tėjusiam. Moteris buvo sulaikyta ir uždaryta į areštinę.

Spalio 4 d. apie 21 val. gyvenamosiose patalpose, esančiose Prienų r. sav., neblaivi sutuoktinė, gim. 1963 m., (nustatytas 1,98 prom. girtumas) dantimis vieną kartą ikando sutuoktinui, gim. 1955 m., (nustatytas 0,38 prom. girtumas) išde-sinės pusės žandą, po to vieną kartą įkando į dešinę rankos dilbi, tuo sukeldama fizinį skausmą nuken-tėjusiam. Moteris buvo sulaikyta ir uždaryta į areštinę.

Spalio 5 d. 17 val. 45 min. Prienų r. sav., gyvenamosios lauko virtuvės kambaryste, kilus konfliktui, sutuok-

tinis, gim. 1964 m., (nustatytas 2,18 prom. girtumas) smurtavo prieš žmoną, gim. 1972 m., (nustatytas 1,52 prom. girtumas). Sutuoktinis buvo sulaikytas ir uždarytas į areštinę.

Reikalavo pinigu. Spalio 4 d. gautas moters, gim. 1980 m., gyv. Prienų m., pareiškimas, kad 2019-09-30 apie 16.00 val. gyvenamo-siose patalpose sūnus, gim. 2007 m., papasakojo, kad vyras (apie 15 metų amžiaus) nuo šių metų rug-sėjo mėnesio (tikslios dienos neži-na) reikalavo iš jo pinigų, po 50 euru kasdien. Kadangi sūnus iš vyro nusipirkė elektroninę cigare-tę už 30 euru ir dėl to turi moketi pinigus, kad šis jo neįskurst. Nuo to laikotarpio sūnus iš namų išne-sė ir vyrui sumokejė 590 euru.

Vairavo neblaivi. Spalio 4 d. apie 16 val. 15 min. Prienų m. moteris, gim. 1968 m., gyv. Prienų r. sav., vairavo automobilį, būdama neblaivi (nustatytas 2,89 prom. girtumas). Moteris buvo sulaikyta ir uždaryta į areštinę.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK pirminė informacija

Gyvenimas

PERKA

Nekilnojamasis turtas
Perkame mišką didžiausiomis kainomis Lietuvoje. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8 605 44 445.

Brangiai PERKAME miškus visoje Lietuvoje. Atsiskaitome iš karto. Tel. +370 699 29 992.

Perka 2-jų kambarių butą su patogumais Prienuose, I-II aukštė. Tel. 8 672 34 056.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Įmonė tiesiogiai nuolat perka arklius. Tel.: 8 656 39 189, 8 616 14 424.

Įmonė tiesiogiai perka galvijus aukšciausiomis ŽŪKB „Krekenavos mėsa“ kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Superka gero ir lieso įmitimo galvijus (AB „Krekenavos agrofirm“ kainomis), taip pat perka arklius. Tel. 8 616 43646.

Brangiai perka veršelius, avis. Moka 6 arba 21 proc. priemoką. Tvarko vi-sas valstybės teikiamas išmokas. Tel.: 8 611 69 265, 8 686 27 927.

PARDUODA

Nekilnojamasis turtas

Parduoda 2 k. butą III a. Igliaukoje. Langai plastikiniai, šarvo durys. Kaina – 10600 euru. Tel. 8 685 77 515.

Gyvuliai, gyvūnai

Parduoda pirmaveršę karvę, apsēk-lintą. Tel. 8 606 27 245.

Parduoda 7 metų karvę, veršiuosis kovo mén., ir dvi 17 mėnesių telyčias, Birštono sen. Tel. 8 612 32 309.

Įvairios prekės

Parduodu: mini traktoriams įvairius naujus padargus (bulvių kasamas, sodinamas, frezas, kultivatorius, sienapjovės, purkštuvas), naudotą 2,8 m noraginių grūdų sėjamają, traktorių T-25 ir Renault 55AJ. Tel. 8 687 57 187; www.parduodutechnika.lt.

Parduoda 2,6 m³ viengubo pjovimo 2,5 cm storio, 3 m ilgio ažuolo len-tu (natūraliai džiovintos 3 metus) ir 1,4 m³ trumpesnių (ivairaus il-gio). Tel. 8 699 54 179; info@skaidris.lt.

Parduoda geros būklės, tvarkingą automobilį „Toyota Yaris Verso“ 2003 m., dyzelinas, 1,4 l, mecha-ninė pavarų dézė, rida tikra. T.A. iki 2021-09, kaina – sutartinė. Tel. 8 687 83 442.

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Mon-tuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailyentes, dedame visų tipų grindis, klojame plytelės, atlie-kame santechnikos darbus, elektros instalacijos darbai, klojame trinkeles, lankstome skardas. Tel. 8 600 96 399.

Šilifuojame, dedame ir laikuojame par-ketą, dengiame stogus, skardiname, lankstome, šiltiname ir dažome namų fasadus. Kasame pamatus, mūrijame, tinkuojame, betonuojame, montuojame tvoras, langus, duris, atliekame langų apdailą, griovimo darbus. Statome karkasinius namus. Tel. 8 620 85350.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, katilinių įrengimo. Komplektuojamė kokybiškas santechnikos medžiagias su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ – įvai-rius pienu girdomus buliuks ir tely-čaites, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel. 8 612 34 503.

A. Bagdonių **brangiai perka** verše-lius ir telyčaites auginimui. Moka 6 - 21 proc. PVM. Sveria elektroninėmis svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel.: (8 319) 69 541, 8 699 93 682.

Įvairios prekės

PERKAME: • AUKSĄ (juvelyrą, laužą, dantų karūnėles), • SIDABRĄ (stalo įrankius, juvelyrą, laužą), • GINTARĄ (karolius, sages, gabalus, įvairius dirbinius), • ANTIKVARIĄ (monetas, ordinus, statulėles), • LAIKRODŽIUS. Tel.: +370 623 47 249, +370 609 27 450.

Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, ne-važiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu: 8 607 67 679.

Naujai įsigūrusi įmonė brangiai superka įvairius automobilius, sutvarko dokumentus, pasiima patys. Tel. 8 679 95 133.

Nebrangiai parduoda maistines bulves, miežius, kviečius ir traktorinę priekabą. Tel. 8 678 04 167.

Kietas kuras

Pigiai parduoda malkas (skroblo, ažuolo, uosio, juodalksnio, beržo). Atveža nemokamai. Tel. 8 635 82 808.

Parduoda DURPIŲ BRIKETUS, malkas, supjautas kaladėlėmis, rastukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodame įvairias malkas. Skaldytos, kaladėlėmis, rastukais. Tel. 8 614 97 744.

2019 m. spalio 9 d.

PERKA

Superkame visų markių automobiilius su įvairiais defektais ir be jų. Pasiiame patys, dirbame be lais-vadienių. Tel. 8 653 62 062.

Perka traktorių MTZ, T-40, mėšlo kra-tytuvą, priekabą. Tel. 8 630 93 471.

PERKA
Įvairius arklius.
Moka PVM.
Tel. 8 611 15 151.

Superkame karves,
bulius ir telyčias
KREKENAVOS AGRO
FIRMOS supirkėja Olga
Smailienė. Tel. 8 612 02 125.

PERKA
GALVIJUS
AB „Krekenavos agrofirma“
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORI.
SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: 8 614 93 124

agaras
PERKA
KARVES, BULIUS,
TELYČIAS
pagal skerdėną ir gyvą svorį
(brangiai mėsinius). Atsiskaito iš karto.
NEMOKAMAS tel. 8 800 08 801,
tel.: 8 612 34 482, 8 658 00 273.

Parduoda įvairias malkas kaladėmis, pristato į namus. Tel. 8 671 94 231.

Parduoda ažuolo, beržo pjuvenų briketus ir baltarusiškus durpių briketus. Tel. 8 677 44 884.

Miško savininkas parduoda spygliuočių ir lapuočių malkas. Tel. 8 690 66 155.

Atvešime durpių briketus,
akmens anglį, pjuvenų
briketus, granules, –
KOKYBĘ GARANTUOJAME.
Tel. 8 683 13463.

PIRKITE VIŠTAS, VIŠTAITES!

SPALIO 11 d. (penktadienį) prekiausime 5–6 mén. rudomis, juodomis, raibomis, baltomis dedeklémis vištaitėmis, 10 mén. dedančiomis kiaušinius rudomis olandiškomis dedeklémis vištomiš:

Naujojoje Ūtoje – 8 val., Žemaitkiemje – 8.10 val., Vartuose – 8.20 val., Paprūdiuose – 8.30 val., Balbieriškyje – 8.45 val., Prienuose (prie turgaus) – 9 val., Strielčiuose – 9.10 val., Ašmintoje – 9.25 val., Pakuonyje – 9.40 val., Išlaužė – 10.20 val., Klebiškyje – 10.50 val., Šilavote – 11 val., Ingavangyje – 11.15 val., Jiestrakye – 11.25 val., Leskavaje – 11.45 val., Skriaudžiuose – 12 val., Veiveriuose – 12.10 val., Vyšniūnuose – 15 val., Stakliškėse – 15.15 val., Užuguostyje – 15.25 val., Pieštuvėnuose – 15.40 val., Kašonyse – 16.50 val., Jiezne – 17 val., Nemajūnuose – 17.15 val., Birštono vienkiemje – 17.30 val. Tel. 8 612 17 831, Vilkaviškio r., Alvitas

PASLAUGOS

DURYS – PER 3 DIENAS!

GAMINU DURIS – ypatingai šiltas, saugias nuosavieji namams, ūki-niams pastatams ir rūsiams. Tel. 8 653 93 193.

Kariuomenėje moterims (ne) vieta?

(Atkelta iš 5 p.)

kuopų vades, ryšininkes, vairuotojas, medikes, logistikos, personto, žvalgybos, kovinio rengimo, viešujų rysų specialistes. Beje, pastaroji esu ir aš. Šiuo metu dirbu Kungiakščio Vaidoto mechanizuojame pėstininkų batalione viešujų rysų skyriuje ir užimtu civilių ir karinių bendradarbiavimo specialistus pareigas.

– Pastaruoju metu žiniasklaidoje mirgėjo žinutės apie priva-lomą merginų šaukimą, kokia tavo nuomonė šiuo klausimui?

– Privalomam moterų šaukimiui Lietuva dar nėra pasiruošusi, todėl, manau, greitu metu tokie drastiški pokyčiai neįvyks. Mintis, kad tarnyba kariuomenėje yra kiek-vieno piliečio pareiga, turėtų būti ugdoma nuo mažų dienų. Kaip pa-vyzdžia galima pateikti Izraeli, kur tarnauja visi, netgi sėdintys neigaliuojo vežimelyje. Jems yra sudaromas saugos atlikti tam tikras pareigas. Aš asmeniškai labai tikiuosi, kad ir mūsų šalis dar „užaugus“ iki to, kad šiuo klausimu diskutuoti ne-reikės ir tarnauti norės visi.

– Tikriausiai žmonėms smalsu, kokia yra merginų kasdienybė kariuomenėje, ar ji kuo nors skiriasi nuo vyru?

– Skirtumų nėra daug, tačiau jų yra. Vienas iš jų – tai fizinio pasi-rengimo testo normatyvai, kuriuos turime laikytis kasmet. Moterų nor-matyvai yra šiek tiek mažesni nei vyru, atsižvelgiant į amžių. Taip pat skiriasi išvaizdos reikalavimai. Prie-šingai nei vyrams, moterims yra leidžiama nešioti auskarus, prigludusius prie ausies, ir turėti ilgus plaukus, bet su sąlyga, kad šie bus tvar-kingai suristi į kuoduką. Nuolati-nėje karo tarnyboje karių kasdiemybė nesiskiria – ir merginos, ir vakiniai laikosi tos pačios dienotvar-kės: mokosi teorijos, taktikuoją, laiko testus, sportuoja.

– Kariuomenėje tarnauji jau tręjus metus, ką tau pačiai davė tar-na?

– Drąsiai galiu teigti, jog per šį laikotarpį igijau daugiau disciplinos, dar labiau sustiprėjo pilietiškumo jausmas, išmokau dirbti koman-doje, priimti sprendimus stresinėse situacijose ir niekada nepasiduoti.

– Paklausiu stereotipiškai, ar skatinant kitas merginas eiti šiuo keliu?

– Kaip ir minėjau, kariuomenėje, nesvarbu ar tu esi mergina, ar vakinis, nes tarnyba – tai pašaukimasis. Todėl visus, kurie nori, bet vis dar abejoja, skatinu pasiryžti ir nebijo.

– Ačiū už pokalbi.

Kalbėjosi Rimantė Jančauskaitė

Pirmasis Gintarės tarnybos etapas KASP Dariaus ir Girėno apygardos 2-oje rinktinėje.

Juozo Vitkaus inžinerijos bataliono kariškės (Gintarė dešinėje).

Profesinės karo tarnybos metu.

Gintarės Kazlauskaitės daryta nuotrauka pratybose „Iron Wolf 2019-I“.

„Spalvotas laiškas Mokytojai“

Kaip akimirka prabėgo pirmasis mokslo metų mėnuo. Kai gamtoje sodrią žalumą pakeitė gelsva aukso spalva, netruko ateiti ir spalis. Šeldamas, besitaškydamas spalvotais lapų purslais, jis dovanėjo kasmetinę šventę – Tarptautinę mokytojo dieną.

Didžiuojamės Jumis, mokytojos, kad ugdomė tokį žmogų – žadi-nate mastymą, vedate pažinimo ke-liu, drąsinate nebijoti iššūkių.

Spalio 4 dieną Prienų „Ažuolu“ progimnazijos Ašmintos pradinio ugdymo skyriaus mokytojas R. Mar-gelevičiūtė, R. Vaitauskaitė, V. Žiū-kiene siveikino Ašmintos laisvalaikio salės renginių organizatorė R. Vil-

kienė, bibliotekininkė R. Šiugždi-nienė ir Pakuonio seniūnijos socialinė darbuotoja J. Ruseckienė. Mokinukai raše sveikinimo žodžius su piešinu-kais ir siuntė spalvotus laiškus mo-kytojoms.

Rima Vilkiénė
Ašmintos laisvalaikio salės
renginių organizatorė

Iškovojo trečią vietą

Tauragėje vyko Lietuvos asmeninis badmintono U17 čempionatas, kuriame sėkmingai pasirodė Prienų KKSC auklėtinis Augustas Valatka (treneris Algirdas Kepežinskas).

Augustas, nesunkiai įveikės pirmus du varžovus, ketvirt-finalyje nugalėjo Lietuvos U17 rinktinės atstovą. Kluptelėjės pus-finalyje, kovoje dėl 3 vietos nepa-liko jokių vilčių varžovui ir užtik-rintai iškovojo bronzą.

Augustas poroje su Balbie-riškio „Svajonės“ badmintono klubo atstovu Ažuolu Barkausku tik per plauką liko nuo medalių ir užėmė 4 vietą. Bet tai neabejotinai irgi puikus Prienų krašto badmintonininkų pasiodymas.

Stipriai tobulėjantis Augustas Valatka, kuris su treneriu Algirdu Kepežinsku treniruočių proceso nenutraukė ir vasarą, per pusmetį Lietuvos badmintono suaugusiuoj reitinge kilstelėjo iš 82 į 42 vietą ir tapo realiu kandidatu į Lietuvos jaunimo rinktinę.

Sporto centro informacija

Parduoda 600 kv. m pastata Prienų centre, netoli autobusų stoties. Pastatas – naujos statybos, su daline apdaila, tinkা įsirengti ir gyvenamas, ir komercines patalpas. Gera vieta, ir kokybiškai pastatytas pastatas. Kaina – 85000 Eur. Tel. 8 627 51 671.

Išnuomojamas mobilus kubilas, yra vandens srovės, LED apšvietimas. Atvežame. Tel. 8 686 66 933.

PRENUMERUOK „Gyvenimą“!
SKAIKYK „Gyvenimą“!
GYVENK su „Gyvenimu“!
Bük su „Gyvenimu“ ir 2020-aisiais!

Prenumerata priimama pašte, pas laiškanešius ir redakcijoje.

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOSES, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (8 648 46182, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodenė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327. Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autoriių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.

Offsetinė spauda. Apimtis - 2 spaudos lankai.

Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais - 2100 egz., šeštadieniais - 2600 egz. Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Internete skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikraistisgyvenimas

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (8 ~ 315) 73786.

A ALYTAUS SPAUSTUVĖ